

Ajuntament de Reus

HISENDA MUNICIPAL
Servei: Intervenció

Ajuntament de Reus

**Compte General 2019
Informe d'Intervenció sobre la sostenibilitat financera**

1. Normativa d'aplicació i règim jurídic d'endeutament durant 2019

1.1 Normativa de general aplicació

La Llei orgànica 2/2012 de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera modificada per la Llei Orgànica 9/2013 de 20 de desembre de control del deute comercial en el sector públic i per la Llei Orgànica 6/2015, de 12 de juny, estableix els següent:

Art. 4: *"Principi de sostenibilitat financera.*

1. *Les actuacions de les administracions públiques i la resta de subjectes compresos en l'àmbit d'aplicació d'esta llei estaran subjectes al principi de sostenibilitat financera.*

2. *S'entendrà per sostenibilitat financera la capacitat per a finançar compromisos de despesa presents i futurs dins dels límits de dèficit, deute públic i morositat de deute comercial, d'acord amb el que s'estableix en aquesta llei, en la normativa sobre morositat i en la normativa europea". S'entén que existeix sostenibilitat del deute comercial, quan el període mig de pagament als proveïdors no superi el termini màxim previst en la normativa sobre morositat.*

3. *Pel compliment del principi de sostenibilitat financera les operacions financeres es sotmetran al principi de prudència financera.*

Art. 13: *"Instrumentació del principi de sostenibilitat financera.*

1. *El volum de deute públic, definit d'acord amb el Protocol sobre Procediment de Dèficit Excessiu, del conjunt d'administracions públiques no podrà superar el 60 per cent del producte interior brut nacional expressat en termes nominals, o el que estableixi la normativa europea.*

Aquest límit es distribuirà d'acord amb els percentatges següents, expressats en termes nominals del producte interior brut nacional: 44 per cent per a l'Administració central, 13 per cent per al conjunt de comunitats autònomes i 3 per cent per al conjunt de corporacions locals. Si, com a conseqüència de les obligacions derivades de la normativa europea, resulta un límit de deute diferent del 60 per cent, el repartiment d'aquest entre Administració central, comunitats autònomes i corporacions locals respectarà les proporcions anteriorment exposades.

(...)

2. *L'administració pública que superi el seu límit de deute públic no podrà realitzar operacions d'endeutament net.*

3. *Els límits de deute públic només es podran superar per les circumstàncies i en els termes que preveu l'article 11.3 d'esta llei.*

En aquests casos s'haurà d'aprovar un pla de reequilibri que permeti arribar al límit de deute tenint en compte la circumstància excepcional que va originar l'incompliment.

(...)

5. L'autorització de l'Estat, o si és el cas de les comunitats autònomes, a les corporacions locals per a realitzar operacions de crèdit i emissions de deute, en compliment del que estableix l'article 53 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovada pel Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, tindrà en compte el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic, així com el compliment dels principis i de les obligacions que es deriven de l'aplicació d'esta llei

1.2 Normativa d'aplicació específica per a l'exercici de 2019

En primer lloc cal considerar l'obtenció de la fórmula de càlcul de les ràtios legals d'estalvi net i d'endeutament: i les conseqüències jurídiques del seu signe:

- Ràtio legal d'estalvi net:

La ràtio legal d'estalvi net, definida en l'art. 53 del TRLRHL s'ha de calcular d'acord amb els termes previstos en la Disposició addicional 14 del RDL 20/2011 (segons la redacció donada per la Disposició final 31 de la LPGE de 2013), és a dir:

- + Ingressos corrents (capítols I a V estat d'ingressos)
- Ingressos corrents afectats (CCEE, quotes d'urbanització)
- Altres ingressos extraordinaris (dels capítols I a V estat d'ingressos)
- Despeses corrents, excloses les despeses financeres (capítols I, II i IV de l'estat de despeses)
- Anualitat teòrica d'amortització* (Càrrega financera en termes constants)
- + Despeses corrents finançades amb RT+

** No s'inclouran les operacions garantides amb hipoteca sobre béns immobles. Si s'inclourà en el càlcul les operacions avalades pendents de reemborsament. Aquesta ràtio es calcula amb caràcter individual*

L'estalvi net, finalment s'expressa en percentatge dels ingressos corrents (Cap. I a V) ajustats.

Si presenta signe negatiu:

- Obligació d'adoptar mesures de sanejament (art. 53 TRLRHL – Pla de sanejament financer)
- Prohibició d'accés al crèdit (Disposició final 31 LPGE de 2013)

Si presenta signe positiu:

- Possibilitat d'accés al crèdit (complint altres requisits addicionals)

D'acord amb el que s'exposa, els càlculs de d'aquesta ràtio financera són els següents:

Ràtio legal d'estalvi net	
Ingressos ordinaris (Cap. I a V)	106.915.888,75
Ingressos afectats op. de capital	-50.889,95
Capítols I, II i IV despeses	-90.376.918,39
Anualitat teòrica d'amortització	-14.530.061,00
Despeses finançades amb romanent líquid de tresoreria	0,00
Estalvi net	1.958.019,41
Ràtio legal d'estalvi net (sobre ingressos ajustats)	1,83%

- Ràtio legal d'endeutament

La ràtio legal d'endeutament*, definida en l'art. 53 del TRLRHL s'ha de calcular d'acord amb els termes previstos en la Disposició addicional 14 del RDL 20/2011 (segons la redacció donada per la Disposició final 31 de la LPGE de 2013), és a dir:

Deute viu a 31/12** (+ operacions projectades) / [+ Ingressos corrents (capítols I a V estat d'ingressos) - Ingressos corrents afectats (CCEE, quotes d'urbanització) - Altres ingressos extraordinaris (Dels capítols I a V estat d'ingressos)]

La ràtio s'expressa en percentatge.

* *Es calcula amb caràcter consolidat per a totes les entitats considerades Administracions públiques a l'efecte de comptabilitat nacional.*

** *No es considera els deutes pendents de reintegrar en concepte de liquidació definitiva de la PTE dels exercicis 2008 i 2009.*

En funció del seu valor, les conseqüències són:

- Si el seu valor és inferior al 75%, les entitats locals podran concertar operacions de crèdit a ll/t per al finançament d'inversions, sempre que present estalvi net positiu. L'operació es tramitarà en règim de comunicació a l'efecte de tutela financera.
- Si el seu valor se situa entre el 75% i no supera el 110%, les entitats locals podran concertar operacions de crèdit a ll/t per al finançament d'inversions, sempre que present estalvi net positiu. L'operació es tramitarà en règim d'autorització a l'efecte de tutela financera.
- Si el seu valor és superior al 110%, no es pot accedir al crèdit a llarg termini i serà obligació per part de l'entitat local d'adoptar mesures de reducció del deute (art. 53 TRLRHL).

La ràtio de deute viu es calcula d'acord amb els termes previstos en l'art. 2 i a l'annex 1 i 3 de l'Ordre ECF/138/2007.

Atès que el càlcul de la ràtio de deute viu es basa en la projecció a 31/12 de l'exercici en curs, és a dir a 31/12/2020, dels passius financers definits en l'Ordre de Tutela Financera dels ens inclosos en el grup AAPP. En el cas de l'Ajuntament de Reus, d'acord amb el Conveni de la Generalitat signat en data 27 de desembre de 2019, el perímetre de consolidació del grup

AAPP de l'Ajuntament de Reus, varia quantitativa i qualitativament, per la venda de l'Hospital Sant Joan SAM i de les empreses dependents. Atesa aquesta circumstància i que a la data, l'acord de venda no és vigent, calcularem aquesta ràtio amb els dos supòsits:

- a) Manteniment/continuïtat del grup AAPP, amb el grup Salut en el perímetre de consolidació
- b) Venda de l'Hospital Sant Joan de Reus SAM i empreses dependents incloses en el Conveni amb la Generalitat de Catalunya. Traspàs d'actius i passius regulats en l'esmentat Conveni.

D'acord amb l'exposat, els càlculs de d'aquesta ràtio financera són els següents:

- a) Manteniment del Grup AAPP

Ràtio Legal d'endeutament	2019
Ingressos ordinaris consolidats ajustats (Cap. I a V)	323.302.175 €
Deute viu previst a 31 -12-2020	170.970.213
Ràtio legal d'endeutament	52,88%

- b) Venda de l'Hospital Sant Joan SAM i empreses dependents incloses en el Conveni amb la Generalitat de Catalunya. Traspàs d'actius i passius regulats en l'esmentat Conveni.

Ràtio Legal d'endeutament	2019
Ingressos ordinaris consolidats ajustats (Cap. I a V)	144.599.366 €
Deute viu previst a 31 -12-2020	121.360.836 €
Ràtio legal d'endeutament	83,93%

- Ràtio de tresoreria

D'acord amb l'art. 52 del TRLRHL, el màxim permès en concepte d'operacions de crèdit a curt termini és del 30% dels ingressos corrents liquidats l'exercici anterior.

D'acord amb l'exposat, els càlculs de d'aquesta ràtio financera són els següents:

Ràtio Legal de Tresoreria	
Ingressos corrents liquidats ajustats exercici 2019	106.864.998,80€
Operacions avalades a c/t per l'Ajuntament de Reus* a 31/12/2019	3.000.000€
Límit operacions 30% dels Ingressos corrents liq. ajustats	32.059.499,64 €
Límit màxim legal de concertació de noves op. crèdit a c/t	29.059.499,64€

* A 31/12/2019 l'Ajuntament de Reus avala les pòlisses de crèdit de: l'HSJSAM per un import màxim de 2.900.000€ i de la Fundació IMFE Mas Carandell per un import màxim de 100.000€

Pel que fa a ràtio d'endeutament, cal considerar la classificació que ha portat a terme la IGAE, comunicada en el mes de desembre de 2015 a l'Ajuntament de Reus. Aquesta classificació incorpora a l'àmbit subjectiu pel càlcul d'ingressos i del deute consolidats, nous ens: **Reus Serveis Municipals SA**, nova societat resultat de la fusió entre Innova SA (societat absorbent

i classificada per la IGAE en 2013 com AAPP) i Aremsa i Gesfursa, societats classificades en l'any 2013 com a Societats no Financeres, i que van ser absorbides. L'estudi de la IGAE conclou que aquesta societat es finança en l'exercici 2014, en més d'un 50%, per ingressos de mercat, però que resten a l'espera de realitzar les anàlisis econòmiques a partir dels Comptes Anuals del 2015, per tal de fer el seguiment d'aquest compliment i verificar aquesta estructura per aquest exercici. En data 25 d'abril de 2016 es va remetre l'anàlisi de la Regla del 50% per l'exercici 2015 i juntament amb els Comptes Anuals de l'exercici 2015 formulats per la societat, amb un resultat del Ingressos a preus significatiu/costos de producció del 55,27% i per tant es classificaria com a Societat no Financera. La resposta de la IGAE, de febrer de 2017, a aquesta sol·licitud de revisió de classificació de RSM SA, ha estat negativa, d'acord a criteris al marge de l'anàlisi de la regla del 50% i per tant segueix estant classificada com AAPP.

L'informe de la IGAE de desembre de 2015, també classificà **Redessa** com a AAPP. Així mateix es destaca que un import important del seu deute ja s'incorporava al càlcul del rati del deute viu, ja que està avalat per la corporació.

A partir de 1 de gener de 2017 els passius financers d'aquestes dues societats s'incorporen al càlcul de la ràtio legal d'endeutament, al finalitzar la transitorietat de la legislació aplicable en la matèria: La *disposició addicional primera del Reial decret llei 7/2013, de 28 de juny, i disposició addicional 77.2 de la Llei 36/2014, de 26 de desembre, de pressupostos generals de l'estat per a l'any 2015*). En el càlcul del rati legal d'endeutament, es projecten els passius financers a 31/12/2019, d'acord amb el procediment i càlcul de l'Ordre de Tutela Financera ECF 138/2007 d'aquestes dues empreses.

3.Càlcul del període mitjà de pagament

Es detallen les dades publicades al MINHAFP del càlcul del període mitjà de pagament (PMP) del Grup consolidat i individual de l'Ajuntament dels mesos de l'exercici 2019:

Període	PMP Ajuntament	Diferència s/termini legal.	PMP Global	Diferència s/termini legal
Gener 2019	26,15	3,85	25,02	4,98
Febrer 2019	37,21	-7,21	33,68	-3,68
Març 2019	23,43	6,57	22,42	7,58
Abril 2019	9,59	20,41	15,40	14,6
Maig 2019	5,74	24,26	8,21	21,79
Juny 2019	7,94	22,06	13,54	16,46
Juliol 2019	9,09	20,91	11,33	18,67
Agost 2019	6,20	23,80	12,98	17,02
Setembre 2019	10,98	19,02	18,87	11,13
Octubre 2019	6,62	23,38	11,04	18,96
Novembre 2019	8,81	21,19	13,20	16,8
Desembre 2019	3,52	26,48	8,90	21,10

El darrer indicador (març 2020), publicat presenta un valor de 24,18 (referits exclusivament a l'Ajuntament de Reus) i de 23,72 per al Grup consolidat.

A partir del PMP del mes de març 2016, publicat en el mes d'abril de 2016 no es considera pel còmput del PMP global els càlculs realitzats pel Grup Salut, ja que no disposen de registre electrònic de factures i considerant l'elevat nombre de factures rebudes per cada una de les empreses que conformen el grup, no es dona fiabilitat al contingut enviat. D'acord amb la informació del departament economicofinancer del grup, l'aplicatiu comptable que s'està implantant incorpora el registre electrònic de factures. Aquest havia d'estar operatiu i en funcionament a partir de l'1 de gener de 2017. Finalment han informat que aquesta implantació serà progressiva, donada la seva complexitat.

4. Conclusions

A la vista dels antecedents exposats i de l'expedient de liquidació del Pressupost 2019 presentat, s'observa:

- La ràtio legal d'estalvi positiu.
- la ràtio legal d'endeutament es troba, d'acord amb les dades anteriors, per sota del màxim legal permès per a la contractació de noves operacions amb destí al finançament d'inversions. Atenent al supòsit de manteniment o no del grup AAPP, es distingeixen dues situacions:

a) Manteniment grup AAPP, el règim d'endeutament és el de comunicació a l'òrgan de tutela financera de la Generalitat de Catalunya, segons les condicions d'accés al crèdit previstes a la LPGE de 2018, prorrogada.

b) Sortida dels Grup Salut segons el Conveni amb la Generalitat de Catalunya, segons els acords de traspàs d'actius i passius, el règim d'endeutament és d'autorització de l'òrgan de tutela financera de la Generalitat de Catalunya.

D'acord amb l'article 50 del TRLHL, la concertació de qualsevol operació de crèdit prevista en la llei, requerirà que la corporació disposi del pressupost aprovat per l'exercici en curs. A data d'aquest informe la corporació té el pressupost 2020, aprovat

- El PMP global es situa, a 31 de desembre de 2019 en 8,90 dies per al Grup Consolidat. No es considera el PMP informat pel Grup salut, com ja s'ha exposat.

Reus, a la data que consta al marge del document

L'Interventor general.

Baldomero Rovira López